

Málið um tey hjúnabandslógina

POLITISKT DRAMA, HESTAHANDLAR – OG REVAKAKUR Í TINGINUM

Ein langur dagur í Løgtinginum, sum vísir tá ið politikkur er bestur, men eisini tá ið hann er skitin

ÁRNI GREGERSEN

Politikararnir í Føroyum hava í longri tíð sitið við einum stórum etiskum trupulleika, sum tey ikki hava megnað at loysa.

Spurningurin um samkynd skulu hava rætt at giftast hevur klovið Føroya løgting í tveir so at siga eins stórar bólkar og soleiðis er tað framvegis – hóast ein atkvøðugreiðslu undir 2.viðgerð fyrr í vikuni endaði við 19 atkvøðum fyrr og 14 ímóti.

Hetta broytir tó onki uppá, at hvørja ferð hesin spurningurin er frammi, so endar alt kjak við somu argumentum, men meira og meira tambaði at passa til tað, sum kjakast verður um júst tá.

Í hesi vikuni hava broytingarnar í hjúnabandslógini fyri aðru ferð verið til 2. viðgerð í Løgtinginum. Tað vil siga fyri aðru ferð í hesi tingsetuni.

Talan er um eitt uppskot, sum fyra løgtingskvinnur hava lagt fram. Tær eru Hanna Jensen, Framsókn, Kristianna Winther Poulsen, Javndarflokkurin, Bjørt Samuelsen, Tjóðveldi og Sonja Jógvansdóttir, uttanflokka.

Málið var eisini fyri fyrri nøkrum árum síðani, men tá fall tað.

Heðin Mortensen var í brennideplinum undir allari viðgerðini

Nú koma tað framaftur og skapti stórar trupulleikar í sitandi samgonguni.

Verður samgonguskjalið lisið, so stendur har, at broytingarnar í hjúnabandslógini er eitt etiskt mál og sostatt kunnu samgongutingsfólk sjálvi avgera, hvussu tey atkvøða í málinum.

Hetta hevur í mong ár verið vanligt. Politisku flokkarnir hava

sagt, at er talan um etisk mál, so eru einstøk tingfólk ikki bundin at flokksdisiplin.

Stórt trýst

Í politikki er altíð stórt trýst á einstøk tingfólk frá áhugabólkum og persónum.

Etiskum máluni geva uppaftur meira trýst og júst hetta málið, sum hevur til endamáls at loyva

samkyndum at giftast, hevur givið nógv trýst.

Nógv tingfólk siga seg hava fingið skriv – talgild og vanlig – har heitt verður á tey um at atkvøða hendan ella handan vegin.

Og tær ferðirnar málið hevur verið fyri í tinginum, hava áhoyrarasessirnir í tingslinum verið fullsettir.

Nú málið var fyri aftur, var alt koyrt upp í einn spiss.

Mánamorgunin kom fram, at eitt broytingaruppskot var á veg fra Heðin Mortensen, Javndarflokkurin. Fyrstu lötuna visti ong-in, hvat uppskotið gekk út uppá, men sum tað leið út á dagin kom fram, at Heðin Mortensen skeyt upp, at málið varð sent til fólkaatkvøðu.

Í veruleikanum kom hetta sum ein bumba. Uppskotið kom fra Heðin Mortensen sjálvum og hann hevði ikki tosað við floksfelagarnar um uppskotið.

Bíða var leingi eftir um umsitingin í Løgtinginum helt, at hetta málið kundi leggjast fram, tí spurningurin var um ymiskar formuleringar í broytingaruppskotinum.

Men tað vísti seg, at uppskotið kundi leggjast fram.

Og so byrjaði sjónleikurin av álvara.

Nú kom eitt nýtt uppskot, sum ein stórir partur av samgonguni ikki vildi taka undir við. Flestu teirra hildu, at tað ikki var virðiligt at senda til fólkaatkvøðu um samkynd skuldu fáa borgarlig rættindi og sleppa at giftast.

Heðin Mortensen var lagdur undir eitt ómetligt trýst, men tað venda vit aftur til.

Tað stuttliga var, at Heðin Mortensen við uppskotinum um fólkaatkvøðu tók ein trumf frá andstøðuni, sum hevði ætlanir um - millum 2. og 3. viðgerð – at leggja eitt uppskot fram um, at málið fór til fólkaatkvøðu.

Útsett mál

Tingformaðurin boðaði frá fyrrapartin, at viðgerðin av málinum var útsett. Hetta tí bíðað var eftir broytingaruppskotinum.

Klokkan 15 var tað so lagt fram, men lögtingsformaðurin helt, at tingfólk skuldu hava ein tíma at seta seg inn í málið, so hann niðurlegði tingfundin til klokkan 16.

Tá byrjaði so orðaskiftið.

Nýggjar grundgevingar vóru ikki nógv at hoyra, men beinanvegin gjørdist røðaralistin langur og til hvønn røðara var hópur av viðmerkingum. So tað sást skjótt, at hetta fór at blíva eitt av longru orðaskiftunum í Løgtinginum.